

GEWONE ZITTING 2024-2025

2 DECEMBER 2024

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van de ordonnantie van 4 april
2024 houdende de Codex van de openbare
financiën van het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Financiën en de Algemene Zaken

door mevrouw Aline GODFRIN (FR)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: Mevr. Aline Godfrin, mevr. Nadia El Yousfi, de heren Marc-Jean Ghysse, Ahmed Laaouej, Soulaïmane El Mokadem, mevr. Patricia Parga Vega, de heren Jonathan de Patoul, John Pitseys, Ilyas El Omari, Gilles Verstraeten.

Plaatsvervangers: Mevr. Aurélie Czekalski, de heer Louis de Clippele, mevr. Amélie Pans, de heren Jamal Ikazban, Alain Deneef.

Ander lid: de heer Benjamin Dalle.

Zie:

Stuk van het parlement:

A-42/1 – 2024/2025: Voorstel van ordonnantie

SESSION ORDINAIRE 2024-2025

2 DÉCEMBRE 2024

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**modifiant l'ordonnance du 4 avril 2024 portant
le Code des finances publiques de la Région de
Bruxelles-Capitale**

RAPPORT

fait au nom de la commission
des Finances et des Affaires générales

par Mme Aline GODFRIN (FR)

Ont participé aux travaux de la commission:

Membres effectifs: Mmes Aline Godfrin, Nadia El Yousfi, MM. Marc-Jean Ghysse, Ahmed Laaouej, Soulaïmane El Mokadem, Mme Patricia Parga Vega, MM. Jonathan de Patoul, John Pitseys, Ilyas El Omari, Gilles Verstraeten.

Membres suppléants: Mme Aurélie Czekalski, M. Louis de Clippele, Mme Amélie Pans, MM. Jamal Ikazban, Alain Deneef.

Autre membre: M. Benjamin Dalle.

Voir :

Document du Parlement :

A-42/1 – 2024/2025: Proposition d'ordonnance

I. Inleidende uiteenzetting van mevrouw Imane Belguenani

Mevrouw Imane Belguenani legt uit dat dit voorstel van ordonnantie de rechtszekerheid beoogt te waarborgen, zonder het huidige beleid te wijzigen. Vanaf 1 januari 2025 zou artikel 175 van de Codex van de openbare financiën ruimer kunnen worden toegepast dan oorspronkelijk de bedoeling was. Deze wijziging bekrachtigt de rechtspraak van het Hof van Cassatie, volgens dewelke openbare domeingoederen vrijgesteld zijn van gemeentelijke en provinciale belastingen. Er is nooit sprake geweest van de invoering van een algemene vrijstellingsregeling voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of de goederen van andere overheden.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is een relatief klein gebied dat, als hoofdstad van Vlaanderen, België en Europa, een groot aantal gebouwen telt die behoren tot het openbaar domein, om nog maar te zwijgen van de hoofdkantoren van internationale organisaties waarvoor de belastinginkomsten uiterst beperkt zijn.

De goederen van internationale en Europese instellingen zijn overigens doorgaans vrijgesteld, terwijl belastingplichtigen in België worden belast in hun woonplaats, wat vaak niet in het voordeel is van het Brussels Gewest.

Het verlenen van een absolute belastingvrijstelling voor domeingoederen zou niet zonder gevolgen blijven voor de begroting van het gewest. De wijziging van artikel 175 is enkel bedoeld om de huidige praktijk te bekrachtigen, en dus om inkomsten uit de belastingen op openbare domeingoederen te handhaven.

Het door de spreker ingediende amendement verduidelijkt dat de bevoegdheid van het gewest om belastingen te heffen zowel van toepassing is op de gewestelijke instellingen als op alle instellingen die onder een andere overheid vallen, uitgaande van de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever, waardoor de rechtszekerheid en het behoud van belastinginkomsten worden gewaarborgd.

II. Algemene bespreking

Mevrouw Aurélie Czekalski wijst erop dat de wetgever met deel 12 van de Codex van de openbare financiën voor het eerst het statuut heeft geregeld van de goederen die eigendom zijn van het gewest. Tot dan toe werden de regels inzake domeingoederen vormgegeven door de rechtspraak. Het voorstel van ordonnantie is bedoeld om de strekking van artikel 175 van de Codex van de openbare financiën te verduidelijken, alvorens dit artikel op 1 januari 2025 in werking treedt.

Toch zijn er nog enkele aspecten die opheldering vergen. Ten eerste verklaren justitiële rechtscolleges gemeentebelastingen op kantoorruimte, leegstaande

I. Exposé introductif de Mme Imane Belguenani

Mme Imane Belguenani explique que la proposition d'ordonnance vise à garantir la sécurité juridique, sans modifier la politique actuelle. À partir du 1er janvier 2025, l'article 175 du Code des finances publiques pourrait faire l'objet d'une interprétation plus large que celle voulue initialement. Cette modification entérine la jurisprudence de la Cour de cassation selon laquelle les biens du domaine public sont exonérés de taxes communales et provinciales. Il n'a jamais été question d'instituer un régime général d'exonération pour la Région de Bruxelles-Capitale ou les biens d'autres pouvoirs publics.

La Région de Bruxelles-Capitale est un territoire relativement limité qui, en tant que capitale de la Flandre, de la Belgique et de l'Europe, compte un grand nombre de bâtiments relevant du domaine public, sans parler des sièges d'organisations internationales pour lesquels les recettes fiscales sont extrêmement limitées.

D'ailleurs, les biens des institutions internationales et européennes sont généralement exonérés, tandis qu'au niveau belge, les impôts dépendent du lieu de résidence du contribuable, ce qui ne profite souvent pas à la Région bruxelloise.

Le fait de conférer de manière absolue une exonération fiscale aux biens domaniaux ne serait pas sans conséquence budgétaire pour la Région. La modification de l'article 175 ne vise à rien d'autre que consacrer la pratique actuelle, c'est-à-dire maintenir des recettes grâce aux taxes sur les biens du domaine public.

L'amendement déposé par l'oratrice précise que le pouvoir de taxation de la Région porte aussi bien sur les organismes régionaux que sur tous ceux relevant d'un autre pouvoir public, en se fondant sur l'intention originelle du législateur, assurant ainsi la sécurité juridique et la préservation des recettes fiscales.

II. Discussion générale

Mme Aurélie Czekalski souligne qu'avec la partie 12 du Code des finances publiques, le législateur a, pour la première fois, réglé le statut des biens appartenant à la Région. Les règles en matière domaniale étaient jusqu'alors façonnées par la jurisprudence. La proposition d'ordonnance vise à clarifier la portée de l'article 175 du Code des finances publiques avant son entrée en vigueur, le 1er janvier 2025.

Cependant, plusieurs aspects méritent des éclaircissements. D'abord, les juridictions judiciaires annulent régulièrement des taxes communales sur les surfaces

gebouwen of bouwrechten regelmatig nietig. Ondanks die beslissingen gaan sommige gemeenten nog steeds voorbij aan deze rechtspraak door in hun inkohieringsbeleid het vermogen van het gewest in het vizier te blijven nemen. Artikel 175 was oorspronkelijk net bedoeld om een einde te maken aan die praktijken. De spreker vraagt zich af of de wijziging van artikel 175 niet opnieuw de deur zal openzetten voor dergelijke praktijken. Zij wil er zeker van zijn dat deze verduidelijking de fiscale bescherming van het vermogen van het gewest niet zal afzwakken en dat er geen negatieve economische gevolgen uit zullen voortvloeien voor het gewest of de betrokken entiteiten.

Ten tweede vraagt het parlamentslid zich af of de inwerkingtreding van de ordonnantie op 1 januari 2025 de enige reden is waarom voor die datum een verduidelijking moest worden aangebracht. Of zijn er misschien lopende geschillen of problematische situaties met bepaalde ION's die ertoe nopen deze wijziging dringend door te voeren om bijkomende kosten te vermijden?

Mevrouw Imane Belguenani antwoordt dat deze wetswijziging in overeenstemming is met de huidige praktijk, geen negatieve gevolgen zal hebben en de gemeentelijke autonomie, inzonderheid op fiscaal vlak, niet zal aantasten.

De heer Benjamin Dalle wil er zich van vergewissen of de voorgestelde wijziging niet zal leiden tot nieuwe belastingen.

Mevrouw Imane Belguenani bevestigt dat deze wijziging niet zal leiden tot de inning van nieuwe belastingen en er alleen toe strekt de rechtszekerheid te waarborgen.

De heer Marc-Jean Ghysselel verklaart dat de PS-fractie dit voorstel van ordonnantie, dat zuiver technisch van aard is, zal steunen.

III. Bespreking van de artikelen en stemmingen

Artikel 1

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden.

Artikel 2

Dit artikel en amendement nr. 1 lokken geen enkele commentaar uit.

Stemmingen

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 11 stemmen, bij 3 onthoudingen.

Artikel 2, aldus geamendeerd, wordt aangenomen met 12

de bureaux, les immeubles abandonnés ou les droits de bâtisses. Malgré ces décisions, certaines communes persistent à méconnaître cette jurisprudence en poursuivant une politique d'enrôlement visant le patrimoine régional. L'objectif initial de cet article 175 visait précisément à mettre fin à ces pratiques. L'oratrice se demande si la modification de l'article 175 ne rouvre justement pas la porte à ces pratiques. Elle souhaite obtenir des garanties que cette clarification n'affaiblira pas la protection fiscale du patrimoine régional et qu'aucun impact économique négatif n'en découlera pour la Région ou les entités associées.

Ensuite, si l'entrée en vigueur de l'ordonnance au 1er janvier 2025 appelle une clarification avant cette échéance, la députée se demande s'il s'agit de la seule raison ou si des litiges en cours ou des situations problématiques avec certains OIP rendraient cette modification urgente afin d'éviter des coûts supplémentaires.

Mme Imane Belguenani répond que cette modification législative correspond à la pratique actuelle, n'aura aucun impact négatif et ne portera pas atteinte à l'autonomie communale, notamment en matière de fiscalité.

M. Benjamin Dalle souhaite s'assurer que la modification proposée n'entraînera aucun nouvel impôt.

Mme Imane Belguenani confirme que cette modification n'entraînera pas la perception de nouveaux impôts et vise seulement à garantir sécurité juridique.

M. Marc-Jean Ghysselel déclare que le groupe PS soutiendra cette proposition d'ordonnance purement technique.

III. Discussion des articles et votes

Article 1er

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 1er est adopté à l'unanimité des 14 membres présents.

Article 2

Cet article, ainsi que l'amendement n°1, ne suscitent aucun commentaire.

Votes

L'amendement n°1 est adopté par 11 voix et 3 abstentions.

L'article 2, tel qu'amendé, est adopté par 12 voix et 2 abstentions.

stemmen, bij 2 onthoudingen.

Artikel 3

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 3 wordt aangenomen met 12 stemmen, bij 2 onthoudingen.

IV. Stemming over het geheel van het voorstel van ordonnantie

Het voorstel van ordonnantie, aldus geamendeerd, wordt in zijn geheel aangenomen met 12 stemmen, bij 2 onthoudingen.

- *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

<i>De rapporteur</i>	<i>De voorzitter</i>
Aline GODFRIN	Ahmed LAAOUEJ

Article 3

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 3 est adopté par 12 voix et 2 abstentions.

IV. Vote sur l'ensemble de la proposition d'ordonnance

L'ensemble de la proposition d'ordonnance, telle qu'amendée, est adopté par 12 voix et 2 abstentions.

- *Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.*

<i>La Rapporteuse</i>	<i>Le Président</i>
Aline GODFRIN	Ahmed LAAOUEJ

V. Tekst aangenomen door de commissie*Artikel 1*

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Artikel 175 van de ordonnantie van 4 april 2024 houdende de Codex van de openbare financiën van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt vervangen als volgt :

“Art. 175. § 1. De goederen van het openbaar domein zijn onderworpen aan de beginselen van artikel 3.45, tweede lid, van het nieuwe Burgerlijk Wetboek.

Ze mogen alleen in beslag worden genomen binnen de grenzen van artikel 1412*bis* van het Gerechtelijk Wetboek.

Ze zijn niet in de handel.

§ 2. De goederen van het openbaar domein kunnen worden bezwaard met zakelijke of persoonlijke rechten ten gunste van derden als deze zakelijke of persoonlijke rechten verenigbaar zijn met het gebruik van dit goed voor een openbare dienstopdracht. In voorkomend geval blijft het goed in het openbaar domein van het Gewest of van de ABI voor de resterende bestanddelen van dit goed die in het vermogen van het Gewest of van de ABI blijven.

§ 3. Onverminderd de vrijstellingen die expliciet voorzien zijn door de wet, zijn openbare domeingoederen en de private domeingoederen die bestemd zijn voor een openbare dienst of een dienst van algemeen belang onderworpen aan de gewestelijke heffingen en belastingen.

In afwijking van artikel 5, § 1, is deze paragraaf ook van toepassing op de openbare en private domeingoederen die niet toebehoren aan de in artikel 5, § 1 bedoelde entiteit en instellingen.”.

Artikel 3

Deze ordonnantie treedt in werking op 1 januari 2025.

V. Texte adopté par la commission*Article 1er*

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

L'article 175 de l'ordonnance du 4 avril 2024 portant le Code des finances publiques de Bruxelles-Capitale est remplacé par ce qui suit:

«Art. 175. § 1er. Les biens du domaine public obéissent aux principes de l'article 3.45, alinéa 2 du nouveau Code civil.

Ils ne peuvent être saisis que dans les limites fixées par l'article 1412*bis* du Code judiciaire.

Ils sont hors commerce.

§ 2. Les biens du domaine public peuvent être grevés de droits réels ou personnels au profit de tiers si ces droits réels ou personnels sont compatibles avec l'utilisation de ce bien pour une mission de service public. Le cas échéant, le bien demeurera dans le domaine public de la Région ou de l'OAA, pour le reliquat des composantes de ce bien qui restent dans le patrimoine de la Région ou de l'OAA.

§ 3. Sans préjudice des exonérations expressément prévues par la loi, les biens du domaine public et ceux du domaine privé affectés à un service public ou d'intérêt général sont assujettis aux taxes et impôts régionaux.

Par dérogation à l'article 5, § 1er, ce paragraphe est aussi applicable aux biens domaniaux publics et privés qui n'appartiennent pas à l'entité et aux organismes visés à l'article 5, § 1er».

Article 3

La présente ordonnance entre en vigueur le 1er janvier 2025.

VI. Amendement

NR. 1 (van mevr. Imane BELGUENANI)

Artikel 2

Artikel 175, § 3, van de ordonnantie van 4 april 2024 houdende de Codex van de openbare financiën van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aanvullen met een nieuw lid luidende als volgt:

“In afwijking van artikel 5, § 1, is deze paragraaf ook van toepassing op de openbare en private domeingoederen die niet toebehoren aan de in artikel 5, § 1 bedoelde entiteit en instellingen.”

Verantwoording

Dit amendement beoogt te expliciteren dat ook de openbare en private domeingoederen die niet aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toebehoren in beginsel onderworpen zijn aan alle gewestelijke heffingen en belastingen.

Deze explicitering is wenselijk, aangezien het toepassingsgebied van de bepalingen van de Codex van de openbare financiën in beginsel alleen van toepassing is op de goederen die toebehoren aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Dit amendement wijzigt dus niets aan de intentie van dit voorstel van ordonnantie. In de memorie van toelichting bij dit voorstel wordt immers uitdrukkelijk vermeld dat het voorstel het heeft over het fiscale statuut van alle domeingoederen (ongeacht aan welke overheid zij toebehoren).

VI. Amendement

N° 1 (de Mme Imane BELGUENANI)

Article 2

Compléter l'article 175, § 3, de l'ordonnance du 4 avril 2024 portant le Code des finances publiques de la Région de Bruxelles-Capitale par un nouvel alinéa, rédigé comme suit:

«Par dérogation à l'article 5, § 1er, ce paragraphe est aussi applicable aux biens domaniaux publics et privés qui n'appartiennent pas à l'entité et aux organismes visés à l'article 5, § 1er.»

Justification

Cet amendement vise à expliciter que les biens domaniaux publics et privés qui n'appartiennent pas à la Région de Bruxelles-Capitale sont en principe également soumis aux taxes et impôts régionaux.

Cette explication est souhaitable car le champ d'application des dispositions du Code des finances publiques est en principe limité aux biens qui appartiennent à la Région de Bruxelles-Capitale.

Cet amendement ne modifie donc pas l'intention de cette proposition d'ordonnance. Dans l'exposé des motifs de cette proposition, il est explicitement mentionné que la proposition traite du statut fiscal de tous les biens domaniaux publics et privés (quelle que soit l'entité publique à laquelle ils appartiennent).